

Školitelský posudek na dizertační práci Mgr. Jany Beránkové Nácarové: Research on cognitive abilities in untrained birds

Podle mého názoru má školitel ve svém posudku splnit dva úkoly: zasadit téma práce do širšího kontextu a představit osobnost školence. S prvním z nich se mohu vypořádat snadno. Práce Jáji Beránkové představuje významnou část rozsáhlejší mozaiky budované po řadu let naší pracovní skupinou, v níž se snažíme zobrazit různé aspekty rozpoznávání predátorů jejich potenciální ptačí kořisti a s níž je většina komise i další účastníci obhajoby uspokojivě obeznámena – možná uspokojivěji, než by si přála. Jen bych dodal, že Jája Beránková se rozhodujícím způsobem podílela na vypracování metodiky klecových experimentů a opublikovala i značnou část dosud získaných výsledků. Některé poznatky mohou nezúčastněnému pozorovateli připadat vcelku banální, skrývá se však za nimi množství experimentální i vyhodnocovací práce – nejvíce asi ten, že vykrmená sýkora ztrácí zájem o svět, včetně nějakých otravných predátorů.

Druhý úkol školitele – představení osobnosti školence, je v případě Jáji Beránkové především oříškem stylistickým. Jak natěsnat do několika vět všechny superlativy, které mohou její pracovní nasazení charakterizovat? Protože se nezdá, že bych v nejbližší době mohl Jáju plnohodnotně zaměstnat, byl bych tedy rád, kdyby si následující řádky vyslechli či přečetli jiní potenciální zaměstnavatelé. Jsem přesvědčen, že neexistuje mnoho obdobně ideálních týmových kolegů, jako je Jája. Po celou dobu studia pracovala nejen s vysokým ale především konstantním nasazením. Navíc nepodléhala rutině, zapojovala svoji centrální nervovou soustavu a nenechala se proto zkrušit vyvstanuvšími problémy. Ochotně se zapojovala i do aktivit, které přímo nesouvisely s její dizertací. V souvislosti s tím bych také zmínil chválu od organizátorů velkých fakultních exkurzí. K ideálu týmového kolegy navíc přispívala nekonfliktní povaha, nikoliv však ochota nechat sebou orat. Konečně, neformální komunikaci usnadňovaly některé společné koníčky.

Je zřejmé, že by předchozí chvále prospělo doplnění o nějakou temnější barvu, jinak bude vypadat zcela nevěrohodně a navíc, školenc by si měl z posudku odnést i nějaké poučení. Stál jsem ovšem před tímto úkolem zcela bezradný, dokud mi včera večer cestou z nádraží nevytanula v mysli osobnost jiného diplomanta – Juraje Dobrovodského. A v ten okamžik jsem to měl. Jája Beránková se nepochybně může pyšnit důsledným spoléháním na to, co latina nazývá „sensus communis“. To je určitě chvályhodné, nicméně nové světy otevírají spíše bláznivé nápady – jen se to nesmí přehánět.

Myslím, že mé hodnocení Jáji Beránkové je z předchozích řádků dostatečně zřejmé. Nezbyvá mi než jí popřát k úspěšné obhajobě, o níž nepochybuji, a v dalším potýkání se světem, v což věřím.

Č.B. 29.1.2018

RNDr. Roman Fuchs, CSc.

